

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou v právní věci

žalobce: **V. O.**, narozený dne X
bytem X
zastoupený advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1568/1, 100 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2025, č. j. OAM-816/ZA-ZA11-K03-2024,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou u Městského soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 2. 2025, č. j. OAM-816/ZA-ZA11-K03-2024, kterým bylo o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané dne 23. 6. 2024 rozhodnuto tak, že se mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce s napadeným rozhodnutím nesouhlasil, neboť se do domovské země nemůže vrátit. Panuje tam diktátorský režim a katastrofální ekonomická situace, množí se případy vražd a není tam bezpečno pro civilní obyvatelstvo, poukazoval na poslední politický vývoj. X nelze označit za bezpečnou zemi původu. V případě jeho návratu nelze vyloučit, že by mu tam hrozilo uvěznění, mučení či nelidské a ponižující zacházení. Do vlasti se nemůže vrátit z důvodu sporů mezi křesťany a muslimy. Jeho bezpečné vycestování není možné. Tyto skutečnosti odůvodňují udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, případně udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu.
3. Dále poukazoval na svou rodinnou situaci, je rozvedený, ale na území ČR žije s českou státní příslušnicí, paní M. M., se kterou má dvě nezletilé děti, občany ČR. Po vykonání trestu odnětí svobody obnovil soužití ve společné domácnosti s partnerkou a jejich nezletilými dětmi, s touto ženou navíc plánují uzavřít manželství. Je tedy zjevně rodinným příslušníkem občana Evropské unie. O děti osobně pečuje, je mezi nimi vytvořená silná citová vazba. Zájem na sloučení rodiny je tedy především zájmem jeho nezletilých dětí, který má přednost před zájmem státu, jak je promítnut v napadeném rozhodnutí. Jde o nepřiměřený zásah do žalobcova soukromého a rodinného života. Udělení mezinárodní ochrany mu navíc umožní požádat o přechodný pobyt, a to jako rodinný příslušník občana Evropské unie. Ve vlasti ani jinde zázemí nemá, jeho rodina žije v ČR. O mezinárodní ochranu požádal, jelikož má v ČR rodinu, udělal chybu a skončil ve vězení, azyl je jediným možným řešením jeho pobytové situace.
4. S ohledem na shora uvedené měl za to, že žalovaný porušil § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále „správní řád“), jelikož nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a neopatřil si dostatečné podklady podle § 50 odst. 2 téhož zákona. Pokud by to žalovaný učinil, musel by rozhodnout o udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu, humanitárního azylu dle § 14 (z důvodu rodinné situace) nebo doplňkové ochrany podle § 14a téhož předpisu. V případě návratu se žalobce obává o svůj život.
5. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení a přiznal žalobci právo na náhradu nákladů řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný s žalobou nesouhlasil, neboť nedokládá namítaná porušení zákonných ustanovení, trval na správnosti napadeného rozhodnutí a odkázal na obsah správního spisu. K důvodu dle § 12 písm. b) zákona o azylu uvedl, že žalobce ve vlasti neměl nikdy problémy se státními orgány, nebyl nijak politicky či veřejně aktivní, v zemi původu byl naposledy před 24 lety, žádné důvody dle § 12 písm. b) zákona o azylu netvrdil. Absence zázemí, ani ekonomické důvody nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Pro legalizaci pobytu je třeba využít především nástrojů daných zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, institut mezinárodní ochrany k tomu neslouží. Žalobce musí svou rodinnou situaci, kdy z důvodu trestné činnosti pozbyl povolení k pobytu, řešit jiným způsobem. Navíc již před nástupem do vězení v roce 2019 se žalobce o svého syna nikdy nestaral, na jeho výživu nepřispíval, soužití s družkou skončilo a syn byl svěřen do výhradní péče matky. Žalovaný je povinen zjišťovat skutkový stav v rozsahu, v jakém jej především

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

sám žalobce svou výpověď vymezí. Použité informace o zemi původu považoval žalovaný za aktuální a adresné, v řízení žalobce k nim ničeho nenamítal, žalobní námitka byla vůči nim vznesena velmi obecně a pouze účelově, a není způsobila zpochybnit správnost závěrů učiněných na základě těchto zpráv.

7. Žalobce o mezinárodní ochranu žádal z důvodu legalizace pobytu, jelikož o své pobytové oprávnění přišel na základě odsuzujícího rozsudku. Rodinné vazby žalobce nejsou důvodem pro udělení humanitárního azylu, po dobu výkonu trestu žalobce se o děti starala jeho družka, která i nyní zaopatřuje veškeré finance rodiny. Rodinné vazby jinak nejsou z hlediska řízení o mezinárodní ochraně relevantní. Odkázal na písemnosti ve správním spise, dle kterých poměry v rodině nebyly ideální.
8. Žalobce neuvedl ani žádnou skutečnost, na jejímž základě by bylo možné udělit doplňkovou ochranu, vážná újma mu nehrozí. Události, na něž v žádosti odkazoval, se odehrály před skoro čtvrt stoletím a ví o nich pouze z doslechu. Jeho sestry stále v X žijí bez problému, v zemi je převaha křesťanů. Dovolával se obecně zhoršené situace v domovské zemi, která, ač není úplně uspokojivá, nedosahuje intenzity, při níž by byl žalobcův život ohrožen již přítomností na území X. Žalobce v žalobě svůj azylový příběh dotváří a činí jej azylově relevantnějším. Ten byl přitom ve správním řízení v tam uvedené podobě řádně posouzen.
9. Navrhl, aby žaloba byla zamítnuta jako nedůvodná.

IV. Obsah správního spisu

10. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 23. 6. 2024 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany. Při sdělení údajů dne 26. 6. 2024 uvedl, že se narodil v X v X, ve vlasti naposledy bydlel ve městě X na severu země, přesnou adresu si již nepamatuje, jejich dům byl zničen. On utekl do X, sestry do X. Je státním příslušníkem X, vyznává katolické křesťanství, politické přesvědčení nemá ani není členem žádné strany. Je rozvedený, v ČR má českou partnerku, M. M.. Se španělskou přítelkyní má dva již zletilé syny, dvojčata, občany Španělska, v současnosti žijící v X. S českou družkou má nezletilou dceru a syna, nar. 2017 a 2020, obě děti jsou českými občany. Aktuálně je zdrav. Na území ČR vstoupil v roce 2015, předtím pobýval od roku 2001 ve X. Tam měl vyřízené povolení k pobytu na manželku, v ČR se zdržoval na základě španělských dokladů, žádost v ČR mu byla zamítnuta. Byl trestně stíhán a odsouzen za držení a distribuci narkotik. O mezinárodní ochranu žádá poprvé, má v ČR rodinu a nemůže je vzít nikam jinam, chtěl by si najít normální práci. Udělal chybu, že se dostal do vězení a nyní nemá jinou možnost než požádat o azyl, protože mu byla stanovena povinnost území ČR opustit. Do vlasti se vrátit nemůže kvůli sporu křesťanů s muslimy. V domovské zemi nikoho nemá, celá rodina je v ČR.
11. Při pohovoru konaném dne 26. 6. 2024 žalobce sdělil, že důvodem odjezdu z domovské země do X bylo, že v roce 2000 začaly ve městě X problémy s muslimy, kteří vypalovali jejich domy a páchali násilností. Sestry utekly do X, on zůstal s rodiči, ale násilí nedokázal čelit a uprchl následně do X. Otec byl v té době touto skupinou zraněn. Od jiných lidí se později dozvěděl, že jejich dům byl spálen a jeho obyvatelé zemřeli. Domnívá se, že jsou jeho rodiče po smrti, naposledy s nimi byl v kontaktu v roce 2001. Snažil se získat informace o rodině, zjistil jen, že jsou sestry v X, o rodičích nic neví. Má středoškolské vzdělání, chtěl studovat, ale začaly nepokoje. Ve vlasti od roku 2001 nebyl, sestry od té doby neviděl, je s nimi v příležitostném kontaktu. Myslí, že jsou v bezpečí, ale asi se jim moc dobře nedaří, nemají ani telefon, přes který by bylo možné uspořádat videohovor. Ve vlasti žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

potíže se státními orgány neměl. O současnou situaci mezi křesťany a muslimy v domovské zemi se nezajímá, muslimové změnili taktiku, Boko Haram je nyní organizovaná skupina, působí systematicky, k násilnostem dochází i v X. Ve vlasti není místo, kde by bylo pro křesťany bezpečno. Byl katolík, chodil do kostela, když byl jejich dům napaden, tak jej s otcem bránil. V X žila skupina katolíků, která byla neustále napadáná. Muslimové žádali otcovu konverzi k islámu, ten to odmítl a došlo k fyzickému útoku skupiny lidí. Žalobce utekl, neviděl hořet dům a umírat otce, neboť poté se již domů nevrátil, toto byl jediný incident, který zažil. Do ČR odcestoval v roce 2015, měl ve X náročný vztah, tady potkal svou současnou partnerku a rozhodl se zde zůstat. Začali spolu žít, narodily se jim děti. Zmínil, že není zapsán v rodném listu dcery, jelikož byl v době jejího příchodu na svět ve vazbě, chce to nyní napravit. O děti se stará, vyzvedává je ze školy. Rodinu momentálně finančně nepodporuje, je to několik dní, co byl propuštěn, pracuje přítelkyně a podporují je i jejich rodiče. Ve vězení byl od 8. 12. 2019 do 14. 6. 2024. Udržování vztahů bylo v té době složité, byla pandemie, komunikovali přes Skype, několikrát za ním byli i ve vězení, pro děti to bylo nepříjemné, rozhodli se udržovat kontakt telefonicky. Nyní by chtěl rodině vše vynahradit, najít si pořádnou práci a žít normálním životem. K prodeji marihuany sklouzl, protože jej neuživila práce, partnerka byla těhotná a neměli peníze. Jednání to neomlouvá, ale chce vysvětlit své pohnutky. Celá rodina žije zde, v X domov nemá, nemůže se tam vrátit. Neví, zda skutečně komunikuje se svými sestrami, má podezření, že se za ně může někdo jen vydávat, aby se dostal do Evropy. Nemůže partnerku a děti vytrhnout z jejich domácího prostředí, chtějí žít společně zde. Závěrem dodal, že uvedl všechny důvody žádosti, lituje chyby, kterou udělal. Doložil kopii rodného listu syna, slíbil tentýž dokument dcery též dodat.

12. Žalovaný si dále opatřil výpis z evidence rejstříku trestů ze dne 25. 6. 2024, z něž plyne, že žalobce byl odsouzen dne 18. 5. 2017 trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 v řízení vedeném pod sp. zn. 2 T 61/2017 za trestný čin přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu podle § 284 odst. 1 a 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník (dále „t. z.“) k podmíněnému trestu odnětí svobody na jeden rok se zkušební dobou 30 měsíců. Sankce byla následně dne 8. 6. 2017 proměněna na nepodmíněné odnětí svobody. Dále byl žalobce odsouzen rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 17. 2. 2019, v řízení vedeném pod sp. zn. 9 T 12/2019, za trestný čin nedovolené výroby a jiného nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy podle § 283 odst. 1 t. z., a to na jeden rok a šest měsíců podmíněně s dohledem, se zkušební dobou pěti let. I tento trest byl dne 13. 6. 2020 proměněn. Tentýž soud odsoudil žalobce v řízení vedeném pod sp. zn. 8 T 13/2020 za trestný čin podle § 283 odst. 1 odst. 2 písm. b) t. z. dne 10. 3. 2020, a to ke dvěma letům odnětí svobody nepodmíněně. V řízení vedeném pod sp. zn. 47 T 9/2019 Městský soud v Praze zrušil výrok o trestu uložený v řízení pod sp. zn. 2 T 61/2017 a uložil souhrnný trest odnětí svobody nepodmíněně v délce patnácti měsíců a propadnutí věci. Uvedené rozhodnutí bylo potvrzeno Vrchním soudem v Praze rozsudkem sp. zn. 15 To 51/2020.
13. Žalovaný dne 9. 10. 2024 přípisem požádal Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy o kontrolu faktického místa pobytu žalobce. Ve sdělení ze dne 17. 10. 2024 dotázaný orgán sdělil, že byla na adrese provedena pobytová kontrola dne 15. 10. 2024, bylo zjištěno, že žalobce již v bytě nebydlí, sdílela s ním domácnost žena a dvě malé děti, kteří se předešlého dne odstěhovali neznámo kam, odnesli si pouze několik tašek. Podle sousedky bydleli v bytě asi jeden a půl měsíce, byl tam často hluk a bylo slyšet, jak žalobce své děti bije. Úřad městské části Praha 4, oddělení sociálně-právní ochrany dětí, ve sdělení ze dne 25. 10. 2024 uvedl, že na základě rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 28. 6. 2022, který byl přiložen,

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

byl nezletilý syn svěřen do výhradní péče matky s tím, že následně tento soud rozhodl o povinnosti otce na jeho výživu přispívat 1 000 Kč měsíčně. Od pravomocného rozhodnutí již tento orgán není nadále s rodinou v kontaktu, zajišťování péče mu tudíž není známo. Dle sdělení Úřadu městské části Praha 3 ze dne 11. 11. 2024 žalobce i jeho partnerka uvedli, že od propuštění vedou společnou domácnost i s jejich dětmi. Obývaný byt byl shledán pro potřeby dětí vyhovujícím. V obou rodných listech je nyní uveden žalobce. Péči o děti zvládají rodiče společně, rodinu živí partnerka, jelikož žalobce čeká na přidělení karty umožňující mu si zaměstnání vyhledat, matka uvedla, že žalobce obstarává domácí práce a pečuje o děti, rodina je funkční. K tomu byly přiloženy oba rodné listy dětí.

14. Mezi podklady pro vydání rozhodnutí žalovaný zařadil tyto zprávy o zemi původu: Informace OAMP – X – Bezpečnostní a politická situace v zemi, vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, ze dne 14. 6. 2024, Informace OAMP – Boko Haram, aktuální situace a pole působnosti, nábor nových členů, potlačování Boko Haram, ze dne 29. 8. 2024, Informace MZV ČR, č. j. 120773-6/2024-MZV/LPTP – X – Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí, ze dne 9. 9. 2024, a Informace Ministerstva zahraničních věcí USA – X – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2023, překlad vybraných částí, ze dne 22. 4. 2024, přeložená dne 14. 5. 2024.
15. Seznámení s podklady se konalo dne 6. 2. 2025, žalobce se dostavil, nicméně se s výše uvedenými dokumenty nechtěl seznámit, ani se k nim vyjádřit. Nenavrhoval ani jejich doplnění. Další informace, které by měl žalovaný vzít při posuzování žádosti v potaz, neuvedl.
16. V napadeném rozhodnutí ze dne 14. 2. 2025 žalovaný žalobci mezinárodní ochranu v žádné formě neudělil. Shledal, že žalobce v domovské zemi nebyl pronásledován z politických důvodů, ani se důvodně neobává pronásledování z důvodů dle § 12 písm. b), azyl podle § 12 zákona o azylu mu tedy udělen nebyl. Po dobu svého pobytu v X žádné problémy se státními složkami neměl. Snaha o legalizaci pobytu, ani vedení rodinného života či absence zázemí v X není důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Ke zničení domu před 24 lety v roce 2001 ve městě X žalovaný uvedl, že se mu nepodařilo již k tomu dohledat žádné informace. Informace o zničení domu a smrti rodičů má žalobce jen z doslechu, nejde tedy o potvrzené informace. Připustil, že v X dlouhodobě dochází ke konfliktům mezi muslimy a křesťany. Ojedinělý incident v životě žalobce však bylo možné řešit vnitřním přesídlením, což učinily i jeho sestry. Od incidentu již navíc uplynula dlouhá doba, nelze zjistit více o jeho charakteru, sám žalobce však dle svého tvrzení nebyl zásadně zasažen a v místě dále s rodiči pobýval. Žalobce mohl v roce 2001 přesídlit do X, stejně jako sestry, místo toho však zvolil odchod ze země. Vnitřní pohyb osob je v X umožněn. Aktuální zprávy o zemi původu o konfliktech mezi křesťany a muslimy, jaké popisoval žalobce, nehovoří. Navíc, obava z nebezpečí ve vlasti zjevně nebyla důvodem žádosti, neboť v takovém případě by žalobce o mezinárodní ochranu požádal již v roce 2001 ve X nebo v roce 2015 v Česku, pravým důvodem se jeví snaha o legalizaci pobytu. Nebyly shledány ani důvody zvláštního zřetele hodné odůvodňující udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný shledal, že žadatel, ani jeho děti nemají zdravotní problémy, žalobce žije po svém podmíněném propuštění se svou rodinou, ale finančně nyní rodinu zaopatřuje družka, vypomáhají jim její rodiče. V době výkonu trestu se o děti starala výhradně jeho družka, společný syn je dokonce v její výlučné péči, přičemž dle rozsudku OS pro Prahu 4 se žalobce o syna nijak nestaral. Nad rámec uvedl, že zamítavé rozhodnutí nevylučuje pobyt žalobce na území ČR a nenutí jej území opustit. Důvody pro udělení

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

humanitárního azylu však shledány nebyly. Ve vlasti mu nehrozí ani vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Není důvod, proč by mu měl hrozit trest smrti nebo poprava. Zabýval se situací v zemi původu, zejména s ohledem na muslimy a křesťany, avšak poukázal na to, že sestry žijí po celou dobu v X, tedy na druhé straně X, kde je převaha křesťanů, a to bez zjevných potíží s muslimy. Takové řešení se zjevně nabízí i žalobci pro případ návratu, navíc se v X narodil. Byť bezpečnostní situace v X není ideální, nečelí navrátilci zásadním problémům, zprávy o zabíjení či vypalování domů křesťanů muslimy nehovoří. Žalobce je dospělý, zdravý a praceschopný, lze předpokládat, že nebude mít problémy se začleněním do společnosti, je na jeho vůli, do jaké oblasti se usídli, vnitřní pohyb je zaručen. Nebezpečí hrozící od teroristické skupiny Boko Haram je lokalizováno pouze na několik států na severu X, odkud žalobce nepochází a kde se momentálně nezdržuje ani jeho příbuzenstvo, které má přebývat v X, tam se žalobce rovněž může uchýlit.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

17. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů ve smyslu ust. § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“) a § 32 odst. 9 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
18. Při ústním jednání dne 26. 9. 2025 účastníci setrvali na svých stanoviscích. Žalobce poukazoval na okolnosti svého rodinného života, na základě čehož mu měl být udělen humanitární azyl. Novou skutečností je, že žalobce dne 12. 9. 2025 uzavřel manželství s paní M. M., matkou svých dětí, k čemuž doložil ověřenou kopii oddacího listu. Rovněž navrhl výslech manželky k prokázání okolností jejich soukromého a rodinného života. Uvedl, že mezinárodní ochrana je jedinou možností k řešení jeho pobytové situace a zamezení deportace, neboť mu již v roce 2020 bylo uloženo správní vyhoštění, a tedy by musel území ČR opustit. To je však nepřijatelné s ohledem na jeho rodinu, kdy žije s manželkou a společně pečují o děti. Dále uvedl, že s ohledem na špatnou bezpečnostní situaci v X mu měla být udělena doplňková ochrana.
19. Žalovaný k tomu při jednání uvedl, že důvody pro udělení mezinárodní ochrany zde absentují, důvodem žádosti žalobce je legalizace pobytu, žalobce však mohl o mezinárodní ochranu požádat už v roce 2001 ve Španělsku a neučinil tak. Ani rodinné vazby nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, žalobce byl navíc léta ve výkonu trestu odnětí svobody a o děti se nestaral. Žalobce svůj pobyt může legalizovat pomocí zákona o pobytu cizinců.
20. Podle § 12 zákona o azylu „[a]zyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
21. Podle § 14 zákona o azylu „[j]estliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

zřetele udělit národní humanitární azyl (dále jen „humanitární azyl“) z humanitárního důvodu. Rodinnému příslušníku podle § 13 odst. 2 azylanta, kterému byl udělen humanitární azyl, se v případě hodném zvláštního zřetele udělí humanitární azyl za účelem sloučení rodiny; § 13 se použije obdobně.“

22. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „[d]oplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“
23. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu „[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) trest smrti nebo poprava, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, nebo c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu.“
24. Žalobce poukazoval zejména na okolnosti jeho rodinného života a namítal, že mu na tomto základě měl být udělen humanitární azyl. Tuto námitku neshledal soud důvodnou.
25. Soud provedl k důkazu ověřenou kopii oddacího listu ze dne 15. 9. 2025, ze kterého plyne, že žalobce dne 12. 9. 2025 uzavřel manželství s paní M. M. na Městském úřadě v J.
26. K namítanému nedostatečnému zjištění skutkového stavu soud konstatuje, že žalobce nijak neupřesnil, jaké konkrétní skutkové okolnosti žalovaný v této souvislosti ve správním řízení nezjistil. Žalovaný přitom vycházel z poskytnutí údajů žalobcem, z pohovoru se žalobcem, kde popisoval svůj rodinný život, dále učinil šetření, a to prostřednictvím Policie ČR, která provedla pobytovou kontrolu, vyžádal si dvě vyjádření OSPOD včetně rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 28. 6. 2022, kterým byl nezletilý syn svěřen do výlučné péče matky. Žalovaný tedy zjistil pečlivě podrobnosti ohledně rodinného života, zjistil též, že žalobce byl v letech 2019 - 2024 ve výkonu trestu odnětí svobody, kdy kontakt s rodinou byl velmi omezený, o syna do té doby nejevil příliš velký zájem. Nepopíral, že žalobce po jeho propuštění žije s družkou a s dětmi rodinným životem, přičemž po finanční stránce rodinu zajišťuje družka. Není tak zřejmé, jaký skutkový deficit v tom žalobce spatruje. Soud neprováděl důkaz výsledkem manželky žalobce, neboť skutkový stav byl v řízení náležitě zjištěn a žalobce ani neuvedl, jaké konkrétní dosud nezjištěné okolnosti by měly být tímto výsledkem zjištěny. Provádění takového důkazu by tak bylo nadbytečné.
27. Povahou institutu humanitárního azylu se ve své judikatuře NSS mnohokrát zabýval, například v rozsudku ze dne 19. 7. 2004, č. j. 5 Azs 105/2004-72, podle něž „[u]stanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, je kombinací neurčitěho právního pojmu a správního uvážení, kdy neurčitým právním pojmem je „případ zvláštního zřetele hodný“ a vlastní rozhodnutí správního orgánu vyjádřené slovy „lze udělit humanitární azyl“ představuje správní uvážení.“
28. Dále lze poukázat na rozsudek NSS ze dne 21. 3. 2018 č. j. 6 Azs 6/2018-33: „Podle § 14 zákona o azylu lze azyl z humanitárních důvodů udělit v případě hodném zvláštního zřetele. Nejvyšší správní soud připomíná, že citované ustanovení v sobě kombinuje neurčitý právní pojem „případ hodný zvláštního zřetele“, jehož výklad ze strany žalovaného podléhá soudnímu přezkumu v plném rozsahu, a správní uvážení žalovaného odrážející skutečnost, že ani v případě

hodném zvláštního zřetele není žalovaný povinen humanitární azyl udělit, bude-li respektovat příslušné mantinely pro svou diskreci (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. května 2004, č. j. 5 Azs 60/2004 - 72, č. 375/2004 Sb. NSS). V případě stěžovatele přitom žalovaný vůbec neshledal důvod hodný zvláštního zřetele, bez něhož je jeho správní vyloučení ohledně udělení humanitárního azylu vyloučeno. Nejvyšší správní soud se s tímto závěrem ztotožňuje. Jak Nejvyšší správní soud konstatoval v rozsudku ze dne 11. března 2004, č. j. 2 Azs 8/2004 - 55, „smysl institutu humanitárního azylu lze spatřovat v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto patrně ‚nehumánní‘ azyl neposkytnout. [...] Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na varianty, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu – sem lze příkladmo zařadit například udělování humanitárního azylu osobám zvláště těžce postiženým či zvláště těžce nemocným; nebo osobám přicházejícím z oblastí postižených významnou humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory – ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly.“

29. Z judikatury NSS tak vyplývá, že humanitární azyl je ze své povahy výjimečný institut, který se uděluje například osobám těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně zasaženy humanitární katastrofou, a je koncipován jako dobrodíní státu, a nikoli jako právo žadatele na přiznání azylu (viz rozhodnutí NSS ze dne 11. 3. 2004, č. j. 2 Azs 8/2004-55, ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009-65, ze dne 17. 9. 2010, č. j. 2 Azs 14/2010-92, ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs 38/2011-47, ze dne 22. 9. 2016, č. j. 6 Azs 167/2016-31).
30. Žalovaný se přezkoumatelně vypořádal s tím, zda byly v daném případě splněny podmínky pro udělení humanitárního azylu, hodnotil přitom životní situaci žalobce, jak ji žalobce popsal ve správním řízení (včetně situace rodinné, sociální a ekonomické) a jak ji zjistil žalovaný. Uvedl, že žalobce je dospělý, svéprávný, zdravý a praceschopný. Zvláště se pak zabýval rodinnou situací žalobce, kdy však zvážil, že žalobce ani jeho děti nemají zdravotní problémy, v době výkonu trestu žalobce se o děti starala výhradně jeho družka, společný syn je dokonce v její výlučné péči, přičemž dle rozsudku OS pro Prahu 4 se žalobce o syna dříve nijak nestaral. Žalovaný vzal v potaz, že žalobce po svém propuštění v roce 2024 žije s družkou a s dětmi. Vyhodnotil však, že se nejedná o nijak výjimečné okolnosti, pro které by bylo nehumánní azyl neudělit, s čímž soud souhlasí. Jak je uvedeno výše, humanitární azyl se uděluje například osobám těžce postiženým, těžce nemocným, či osobám, které pocházejí z oblastí, jež jsou významně zasaženy humanitární katastrofou, o žádnou podobnou situaci se však v daném případě nejedná. Soud nijak nebagatelizuje nepříznivou pobytovou situaci žalobce. Je však třeba též připomenout, že žalobce o své pobytové oprávnění přišel v důsledku své trestné činnosti, jeho rodinná a osobní situace pak žádné mimořádné okolnosti nepředstavuje.
31. Otázka, zda je žalobce rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu zákona o pobytu cizinců, je otázkou právní, a nemá žádný vliv na vyhodnocení podmínek pro udělení humanitárního azylu.
32. Skutečnost, že žalobce dne 12. 9. 2025 uzavřel manželství, je novou skutečností, která zde nebyla dána v době vydání napadeného rozhodnutí. Striktně vzato, soud k takové nové skutečnosti nemůže přihlídnout. V případě přezkumu humanitárního azylu se totiž uplatní § 75 odst. 1 s.r.s., podle něhož správní soudy obecně vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, na humanitární azyl nedopadá čl.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

46 odst. 3 procedurální směrnice (k tomu např. usnesení NSS ze dne 8. 11. 2018 č.j. 5 Azs 201/2017-37). Pouze nad rámec proto soud uvádí, že ani kdyby k této skutečnosti došlo již dříve, nemohlo by to mít vliv na hodnocení ohledně toho, zda žalobce naplňuje důvody hodné zvláštního zřetele (k tomu viz judikatura NSS uvedená níže v bodech 34 a 35).

33. Soud se tak ztotožňuje se závěry žalovaného, který životní situaci žalobce nepovažoval za natolik mimořádnou či výjimečnou, kdy by bylo zcela „nehumánní“ azyl neudělit, na základě toho nenalezl žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení humanitárního azylu. Soud považuje učiněné hodnocení v souladu se shora uvedenou judikaturou za dostatečné, ve shodě s žalovaným pak má za to, že nebyl naplněn neurčitý právní pojem „v případě hodném zvláštního zřetele“, aby mohl být otevřen prostor pro správní uvážení žalovaného, zda humanitární azyl udělit, či nikoliv, žalovaný své závěry podložil přezkoumatelnými úvahami vycházejícími ze všech podstatných individuálních okolností daného případu. Ke správnímu uvážení tudíž vůbec nepřistoupil. Žalobce svou pobytovou situaci může řešit prostřednictvím institutů zákona o pobytu cizinců, a nikoli pomocí žádosti o mezinárodní ochranu, která není k takovému účelu určena.
34. Soud též poukazuje na následující judikaturu. Podle rozsudku NSS ze dne 1. 2. 2017, č. j. 6 Azs 309/2016-28, „[k] tvrzení stěžovatele, že mu měl být udělen azyl z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu, Nejvyšší správní soud uvádí, že na tuto formu mezinárodní ochrany není právní nárok (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. ledna 2004 č. j. 5 Azs 47/2003-48). Stěžovatel jako jediný důvod uváděl, že v České republice žije jeho manželka a dítě, což však udělení humanitárního azylu odůvodnit nemůže.“ Podle usnesení NSS ze dne 18. 2. 2021, č. j. 5 Azs 311/2020-29, navazujícího na výše uvedené rozsudky, „[s]loučení rodiny, resp. zachování stávajících rodinných vazeb obecně nelze považovat za případ hodný zvláštního zřetele, pro který by mohl správní orgán humanitární azyl udělit, nejsou-li dány další významné skutečnosti, které by jeho udělení opodstatňovaly (např. již zmíněná přírodní katastrofa či vážné tělesné postižení apod.).“
35. Dle rozsudku NSS ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 47/2004-60: „[s]naha po legalizaci pobytu z důvodu společného soužití s manželem žijícím na území ČR (občanem Vietnamské socialistické republiky, který však o azyl nepožádal) je sice důvodem pochopitelným, avšak nikoliv natolik závažným a naléhavým, aby bez přistoupení dalších okolností zvláštního zřetele hodných, mohl být vnímán jako výjimečný, tedy zvláštního zřetele hodný ve smyslu § 14 zákona o azylu. V této souvislosti nutno poukázat na to, jak již ostatně učinil správní orgán i soud, že právní úpravu pobytu cizinců na území ČR upravuje zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců, podle něhož se mohla stěžovatelka pokusit svou situaci vyřešit. Nejvyšší správní soud má za to, že ani osobní situace v zemi původu stěžovatelky není důvodem pro udělení azylu z humanitárních důvodů, jak vyplývá ze shora uvedeného.“ K tomu obdobně též rozsudek NSS ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69.
36. Pokud jde o rodinnou situaci žalobce, soud pro úplnost konstatuje, že tato zcela zjevně nemůže naplňovat zákonné důvody pro udělení azylu dle § 12, ani doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.
37. Žalobce dále v žalobě uplatnil námitky týkající se situace v zemi původu, tvrdil, že se tam nemůže vrátit kvůli sporům křesťanů s muslimy a kvůli obecně nepříznivé bezpečnostní situaci. Při jednání k tomu nic dalšího nedoplnil.
38. Soud konstatuje, že žalobce nijak nebrojil proti vypořádání azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, a soud se tedy přezkumem této části napadeného rozhodnutí nezabýval.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

39. Pokud jde o důvody ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, žalovaný se s žádostí žalobce dostatečným, přezkoumatelným a přiléhavým způsobem vypořádal, a to na podkladě individuálních okolností případu žalobce, soud na toto odůvodnění v podrobnostech odkazuje.
40. V první řadě žalobce ve státě původu neměl žádné problémy se státními orgány či bezpečnostními složkami, nemůže tedy být splněna podmínka dle § 2 odst. 6 věta první zákona o azylu ohledně původce pronásledování.
41. Pokud jde o potíže popisované žalobcem, žalovaný poukázal na to, že se jednalo o ojedinělý incident, ke kterému mělo dojít před 24 lety, kdy ani není potvrzené, že by došlo k zabití žalobcových rodičů a zničení jejich domu, sám žalobce přitom dle svého tvrzení nebyl zásadně zasažen. Dále žalovaný považoval za podstatné, že žalobce již v minulosti, tedy v roce 2001, mohl využít možnosti vnitřního přesídlení. Mohl totiž přesídlit do X, stejně jako sestry, které tam následně žádným problémům nečelily. Žalobce tedy mohl svou situaci řešit v rámci domovského státu a nemusel volit odchod ze země. Žalobce ostatně o mezinárodní ochranu požádal až nyní, po 24 letech, byť ve státech Evropské unie pobývá již od roku 2001. K tomu žalobce žádné námitky ve správním řízení ani v žalobě neuplatnil.
42. Žalovaný se neomezil pouze na minulou situaci, ale zabýval se zejména tím, zda žalobci hrozí pronásledování v případě návratu do domovského státu. V této souvislosti na podkladě zpráv o zemi původu zjistil, že v X sice dlouhodobě dochází ke konfliktům mezi muslimy a křesťany, nicméně aktuální zprávy nehovoří o takových konfliktech mezi křesťany a muslimy, jaké popisoval žalobce. V X je umožněn vnitřní pohyb osob, nebezpečí hrozící od muslimské teroristické skupiny Boko Haram je lokalizováno pouze na několik států na severu X, odkud žalobce nepochází a kde se momentálně nezdržuje ani jeho příbuzenstvo, které má přebývat v X. V X žije převaha křesťanů, sestry žalobce tam přebývají bez zásadních problémů. Nelze se tudíž domnívat, že by žalobce měl mít v případě návratu odůvodněný strach z pronásledování, s čímž se soud ztotožňuje. Ani k těmto úvahám a závěrům žalobce ve správním řízení ani v žalobě neuvedl žádné relevantní věcné námitky. Za takovou námitku nelze považovat pouhé obecné a neurčité žalobní tvrzení, že žalobce se nemůže do vlasti vrátit z důvodu sporů mezi křesťany a muslimy nebo že v zemi není bezpečno s ohledem na poslední politický vývoj. Žalobce nekonkretizoval ani svou námitku ohledně nedostatečného zjištění skutkového stavu.
43. Soud k tomu rovněž uvádí, že důvodem pro udělení mezinárodní ochrany není samotný původ žadatele ze země s nedemokratickým či autoritativním režimem (rozsudek NSS ze dne 21. 7. 2005, č. j. 3 Azs 303/2004-79), případně ani pouhá nespokojenost se stavem dodržování lidských práv v zemi původu (rozsudek NSS ze dne 21. 11. 2003, č. j. 7 Azs 13/2003-40).
44. Žalobce dále namítal, že mu měla být udělena doplňková ochrana podle § 14a odst. 2 zákona o azylu.
45. K tomu je třeba uvést, že žalovaný se v souvislosti s doplňkovou ochranou zabýval politickou a bezpečnostní situací v zemi původu, a to i s ohledem na konflikty mezi muslimy a křesťany, kdy tento aspekt žalobce zdůrazňoval ve svém azylovém příběhu. Ohledně obecné politické a bezpečnostní situace zjistil, že byť tato situace není zcela ideální, nelze hovořit o stavu, kdy by jen samotná přítomnost občanů v tomto státě byla přímým ohrožením jejich životů či lidské důstojnosti. Žalovaný i na základě individuálních charakteristik žalobce a na podkladě zpráv o zemi původu zjistil, že žalobci riziko vážné

újmy v zemi původu nehrozí, žalobce k tomu v žalobě neuplatnil žádnou konkrétní věcnou námitku. Soud k tomu doplňuje, že podle Informace OAMP ze dne 14. 6. 2024 X je prezidentská federativní republika, zákonodárnou moc má Národní shromáždění, prezident je volen v přímém hlasování, X ratifikovala základní mezinárodní smlouvy v oblasti lidských práv a základních svobod. Nelze tedy souhlasit s obecnou žalobní námitkou, dle které panuje v X diktátorský režim. Poukazoval-li žalobce v žalobě na „poslední politický vývoj“, jde opět o zcela neurčitou námitku, která není způsobila zpochybnit závěry žalovaného.

46. Žalovaný se zabýval i tvrzenou problematickou situací mezi muslimy a křesťany, avšak shromážděné zprávy o zabíjení či vypalování domů křesťanů muslimy nehovoří, nebezpečí hrozící od teroristické skupiny Boko Haram je lokalizováno pouze na několik států na severu X, odkud žalobce nepochází, toto nebezpečí se netýká např. X, kde je převaha křesťanů a sestry žalobce tam žijí bez zjevných potíží s muslimy. Dále zjistil, že navrátilci ze zahraničí zásadním problémům nečelí, svoboda vnitřního pohybu je zaručena. Žalobci se tak nabízí zejména možnost návratu do X, popř. jiných oblastí, jeho reintegrace v zemi původu by neměla být nijak problematická. Z ničeho neplyne, že by žalobci mělo hrozit uvěznění, mučení či nelidské a ponižující zacházení, žalobce svou námitku nijak věcně neodůvodnil.
47. Závěrem lze poukázat též na judikaturu Nejvyššího správního soudu, např. rozsudek ze dne 16. 11. 2005, č. j. 4 Azs 34/2005 - 60: *„institut azylu není nástrojem k řešení nepříznivé osobní či ekonomické situace žadatele. Právo na azyl založené na mezinárodních úmluvách totiž v sobě nezahrnuje právo osoby vybrat si zemi, kde se pokusí začít nový život odpovídající jejím představám, jelikož slouží výhradně k poskytnutí nezbytné ochrany cizím státem, je-li žadatel (popřípadě též jeho rodinný příslušník) ve vlastní zemi vystaven pronásledování ze zákonem vyjmenovaných důvodů, popřípadě existují-li jiné, zcela výjimečné okolnosti, za kterých by bylo „nehumánní“ azyl neudělit.“* Dále lze uvést, že azyl je „institutem zcela výjimečným, který neslouží jako náhrada institutů zákona č. 326/1999 Sb., zákona o pobytu cizinců“ (viz rozsudek NSS ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003 - 47), a tudíž snaha o legalizaci pobytu není azylově relevantním důvodem (srov. např. rozsudky NSS ze dne 21. 8. 2003, č. j. 2 Azs 5/2003 - 46, publ. pod č. 18/2003 Sb. NSS, ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81, usnesení NSS ze dne 12. 7. 2016, č. j. 2 Azs 115/2016 - 26, a ze dne 22. 9. 2023, č. j. 8 Azs 144/2023 - 28).
48. S ohledem na shora uvedené soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji dle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
49. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 26. září 2025

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně